

Kabul edilmiştir

S. Zülkü

A. Caferoğlu

F. Binnet

FUZULİ DİVANININ FİLOLOJİ YÖNEN

ŞİİR YAPISI

Lez 3464



Bay: 2488

MEZUNİYET TEZİ

3464

~~3462~~

2587 ÖZDEN ÜRDEM

EDEBİYAT FAKÜLTESİ TÜRKOLOJİ BÖLÜMÜ

1963 - 1964

İSTANBUL

## ÖNSÖZ

II. asırda Yusuf Has Hacib tarafından kurulmuş olan Klâsik Türk şiirinin filolojik yapısı hakkında yazılmış herhangi bir esere şimdiye kadar rastlanmamıştır.

Şiirin teknik yapısı ile edebi san'atlar dışın-  
da kalan bu filolojik yapı, herşeyden fazla dilin fonetik yapısı  
ile ilgili olarak mütalâa edilmelidir.

Nitekim 1901 tarihinde Beynelmilel Müsteşrikler  
kongresinde ~~Thomsen~~ Kutadgu Bilig'in konson sistemi üzerine bir  
rapor okuyan Thomsen yaptığı bu denemesi ile klâsik vezinle ya-  
zılmış olan şiir yapısı üzerinde fonetik ve morfolojik yönlerden  
çok müsbet neticelere varmıştır.

Konson sistemi, şiirin vezninde ve dilin şiire  
karşı gösterdiği sabitliği ve kaypaklığı üzerinde şüphesiz muay-  
yen tesirler yapmaktan geri kalmaz.

Yine bu mevzu ile ilgili olarak Hocam Caferoğ-  
lu, yayınlamakta olduğu Türk dili tarihinin 2. cildinin 64-77.  
sayfelerinde yer almış bulunan, Kutadgu Bilig'in şiir yapısı  
hakkında yaptığı bir denemede, şiirde şairlerin kelime servetin-  
den ne kadar maharetle faydalandıklarını göstermiş bulunmakta-  
dır.

Şair; şiirine aheng, güzellik ve bilhassa fik-  
rine elâstikiyet vermek üzere, mevcut dil malzemesini evire çe-  
vire vezin kalıbına sokmağa ve onlar vasıtası ile gramerce ifa-  
desi bulunmayan hususları temine çalışmaktadır.

Aynı bir kelimenin, kâh mısra başında kâh mısra ortasında bazen de bir kaç beyitte ve nihayet bütün bir gazelde ister yalnız ister sıfat ve zarflarla mürekkep olarak şiir içinde tekrarı; konunun, kat'iyen inkita'a uğramaması ve aynı zamanda sıkı sıkıya belirtilmesi için şair tarafından mahirane bir şekilde kullanılmıştır.

Bu tekrarlar, yalnız bir veya birkaç kelime-den ibaret olmayıp yerine göre cümle teşkil edebilecek kadar bir silsile takip etmektedir. Tekrarlara bazen dağınık beyitlerde ve tek tük olarak muhtelif yerlerde de rastlanmaktadır. Şair bu sonuncularda tekrarı artık bir san'at vasıtası olarak ele almaktadır.

Umumiyetle kelime tekrarları ve hatta aynı bir ekin bir mısrada veya beyitte fazlasıyla tekrarı şaire fikir telkâninde muayyen imkânlar sağlamaktadır. Kuru ve sıkıcı olan didaktik mevzuulu eserlerde bu kabil tekrarlar çok yerinde olmakla beraber asıl gerçek ve semantik manalarını lirik şiirde bulmaktadır.

Bundun dolayısıdır ki Fuzuli'nin şiir yapısındaki kelime ve ek kullanma tarzı çok mühim bir yer tutmaktadır. Zira bu yolla şiirin yalnız vezni değil aynı zamanda kelime ahengi de temin edilmektedir.

Tesbit ettiğimiz misaller arasında bazen bir mısraın tamamıyla ince vokalli kelimelerle düzenlendiği halde bazen de aksine olarak tamamıyla kalın vokalli kelimelerle tertip edilmiştir. Bu her halde gelişi güzel bir tesadüften doğmuş değildir, bilerek Şair'in şiir üzerindeki kabiliyetinden doğma bir fonetik hadise olarak telâkki edilmelidir.

Kelime servetinden serbest olarak istifade tarzı umumiyetle Fuzuli'de boldur. Şair yerine göre konusunu mümtaz bir hale getirmek gayesiyle fikrinin kılavuzluğunu yapan unsurun fonetik ahengini ayarlamaya çalışmıştır.

Daha ince bir araştırma yapılacak olunursa muayyen bir mısrada geçen herbir kelimenin içerisine aldığı konson sistemi fonetik bir bünyeye göre mükemmel bir şekilde tasnif edilebilir. Biz tezimizde bu teferruata girişmedik. Aynı bir tetkik mahiyetini taşımaktadır.

Tezde Fuzuli'nin baş vurduğu mühim bir fonetik hadise de aliterasyondur. Şimdiye kadar bu hususiyet te dikkat nazarına alınmamıştır. Halbuki Ahmed-i Dai, Şah İsmail gibi kıymetli şairler de bu yola baş vurmuşlardır. Bu konuda biz hem konson hem vokalle yapılan bütün aliterasyonları tesbite çalıştık.

Ayrıca bu çerçevede dahilinde rastladığımız hususiyetleri de 14 bahis halinde tasnif etmeğe gayret ettik.

Bu meyanda bana böyle enteresan ve zevkli bir araştırma imkânı veren hocam, Sayın Profesör Ahmet Caferoğlu'na teşekkür etmeyi bir vazife bilirim.

ÖZDEN ÜRDEM

## İÇİNDEKİLER

	<u>Sahife</u>
1- Beyit başı tekrarları .....	1 - 13
2- Baş ve sonda aynı kelimelerin tekrarı .....	14 - 20
3- Bir beyitte aynı kelimenin üçten fazla tekrarı.	21 - 24
4- Çift kelime .....	25 - 33
5- Bir beyitte aynı eklerin tekrarı .....	34 - 36
6- "N'ola ger - ger " tekrarı ( mısra başı ) .....	37 - 38
7- "Ey - V'ey " tekrarı ( mısra başı ) .....	39 - 40
8- "Sen - seni " tekrarı .....	41 - 42
9- "Didüm.....didi " .....	43 - 44
10- Mısra ortasında iki kelimenin tekrarı .....	45 - 49
11- Adverb .....	50 - 56
12- Deyimler .....	57 - 63
13- Öztürkçe mısralar .....	64
14- Aliterasyon .....	65 - 85

## BEYİT BAŞI TEKRARLARI

1. A- Tek bir kelime halindeki beyit başı tekrarı:

'Ā l e m oldı şad senden men esīr-i ğam henūz  
'Ā l e m itti terk-i ğam mende ğam-i 'ālem henūz -245/1

'Ā l e m-i sūretde ger yohdur şūkūh ũ şevketüm  
'Ā l e m-i ma'nīde yoh bir men kimi sâhib kıran -97/8

A ñ a refīk heman bir kitāb ola bir sâz  
A ñ a nedīm hemin bir kadeh ola bir yār -30/10

A n u ñ yanında kim gül-berg-i gül-zār-i mā'anīdür  
A n u ñ bezminde kim serv-i revān-i bāĝ-i behcetdür -439/5

B ī -tereddūd dutmuşam bahr-i ta'allūkdan kenār  
B ī -tekellūf bulmuşam bī-hūde ğavgādan emān -97/11

B ī -sebeb şanmañ Fuzūlī'nūñ melāmet çekdüĝin  
B ī -haberdür meşrebin akl-i riyādan sahlamaz -234/7

B i r demürden daşlu dīvār ile müstahkem hişār  
B i r esās-i kayr ilen kā'im binā-yi mu'teber -104/3

B u mücerrebdür ki bulmaz zulm munda imtidād  
B u mukarrerdür ki zālīm munda olmaz pāy-dār -46/17

- C ā n ü dil kaydını çekmekden özüm kurtardım  
 C ā n ı cānāneye itdüm dili dil-dāra fidā -131/6
- C ā n ı kim cānānı için sevse cānānın sever  
 C ā n ı için kim ki cānānın sever cānın sever -207/1
- C a n vir gönül ol gamzeyle kim munca zamanlar  
 C ā n ı ile seni besledüğün onun içündür -229/6
- C e f ā vü cevri ile mu'tādem onlarsuz n'olur hālüm  
 C e f ā sina had cevri pāyān olmasın Yā Kāb -154/5
- C e v r olur 'ādet gazāb vaktine 'ādetdür bu kim  
 C e v r in az eyler maña ol mäh çun eyler gazāb -157/2
- C e m i '-i vakt şifā-hāne-i 'aṭāsından  
 C e m i '-i halka müyesser cemā'i derde devā -19/67
- D ü r c d ü r lâ'l-i revan-bahçun dūr-i şeh-vār lâfz  
 D ü r c d e n dūrler tökersen eylesen izhār lâfz -265/1
- D e f '-i gam-i rüzgāradur bāde müfid  
 D e f '-i elem-i 'ışka ruh-sāde müfid -506/1-23
- E l -emānet ey çerāğ-i ehl-i kadr ü i'tibār  
 E l -mürüvvet ey nizām-i ehl-i 'izz ü ihtişām -107/14



F e y z gül-zârında bir ser-sebz nahl-i bâr-ver

F e y z deryâsında bir pâkîze dürr-i şâh-var

-48/41

F e r y â d ina hiç kimsenün yetmezsen

F e r y â d ki feryâd saña kâr itmez

-508/32-2

Ġ a z e l d ü r safâ-bahş-i ehl-i nazır

Ġ a z e l d ü r gül-i bû-sitan-i hüner

-7

G ö t ü r d i bād bürka'çihre-i gül-berg-i handandan

G ö t ü r d i 'âlemi murg-i çemen feryâda efgandan

-85/1

G ü l -bün-i bāğ-i tarab gönce-i gül-zâr-i ferah

G ü l kim andan açılır cām-i mey-i şahbâdur

-113/3

G e h i toprağa eyler hikmetün miñ meh-likâ pinhan

G e h i şun'un kılur toprağdan miñ meh-likâ peyda

G e h Zekeryâ kimi çekmiş çoh cefâlar bıçkudan

G e h Büt-i Âzer kimi olmuş giriftâr-i teber

-104/6

G e h gülüp kahkah ter eylersen dimâğın meclisün

G e h eğilüp halka 'özü ile kılursan ihtirâm

-106/7

G â h yüz lûtf kılur gâh tegâfûl gūyâ

G â h bilmez bu giriftârlıgum gâh bilür

-231/3

H a b e r s ü z olma fettan gözlerün cevriñ çekenlerden

H a b e r s ü z mestler bî-dâdını hüşyâr olandan sor

-208/4

- H ü s n üñ oldukça füzün 'ışk ehli artuk zārdur  
H ü s n ne mikdār olursa 'ışk ol mikdār olur -220/1
- H a n s ı hār-ı huşke lûtfün yetse eyler bār-ver  
H a n s ı şahrāya güzār itsen kılursan lāle-zār -114/7
- H a n da olsan olduğun kişverde olmaz inkılāb  
H a n s ı gam ehline kim yetsen olursan gam-güsār -114/9
- H e m zillet ile der-geh-i Hālik'de münfa'il  
H e m hayret ile halk arasında şerm-sār -112/30
- H e m tarīk-i ma'delet re'yinden anuñ müstakīm  
H e m esās-i 'āfiyet 'adlinden anuñ üstüvār -118/13
- H e r garībe nāzenin şehr ü vilâyatı vatan  
H e r mizāca mu'tedil āb ü hevāsı saz-kār -46/15
- H e r şu'ā-i hançertün berk-i fenādan bir şerer  
H e r sadā-yi nāvektün mülk-i 'ademden bir peyām -58/21
- H e r dem bir iltifata fidā eyledüm hıred  
H e r lāhza bir hevesde nişār eyledüm vekār -111/15
- H e r emr ü nehye 'ibret ilen i'tibār kıl  
H e r igde i'tibārı şī'ār eyle zīnhār -112/39
- H e r giz zemāne kimseyi hoşnūd kılmadı  
H e r fikr nāmuvāfık(u)her fi'le nā savāb -149/5

- H e r sehî-kad cilvesi bir seyl-i tûfân-i belâ  
H e r hilâl-eburî kaşı bir ser-hat-i meşk-fî cünün -356/5
- H e r uzun boylu şecâ'at idebilmez da'vî  
H e r ağaç kim boy atar serv-i hıramân olaaz -482/13-4
- İ't i b â r itme mülk-i dünyâya  
İ't i b â r -i 'ulüvv-i şandan geç -174/5
- Κ u r t ulam gandan direm küyünde ammâ bilmezem  
Κ u r t arur mı bahr-i gam mevcinden ol sâhil meni -415/8
- M e n andan isterem ta'zîm ü tekrîm ü tüvânâluğ  
M e n i gün günden olzâr ü za'îf nâ-tüvân eyler -108/10
- M e n den Fuzûlî isteme eş'âr-i medh ü zem  
M e n 'âşıkam hemşe söztüm âşıkânedür -223/8
- M e n garîb ü râh-i mülk-i vaşl pür teşvîş ü mekr  
M e n harîf-i sâde-levh ü dehr pür nakş-i füsün -356/4
- M u n d a n itmiş 'âleme carî mürür-i rüzgâr  
M u n d a dur bâkî nişân-i mu'ciz-i Hayrû'l-beşer -45/5-6
- M u n d a olmuş şıyt-i ihsân ü kerem âfâk-gîr  
M u n d a bulmuş ma'delet resmi şiyâ'ü iştihâr -46/13
- M u'c i z i nden eylemiş izhâr seng-i hâre şü  
M u'c i z i bir bahr-i bî-pâyân imiş 'âlemde kim -24/18-19

- M e y -häreler mücâlesetinden alup sürür  
M e y tab'uma olurdu ferah-bahş ü sâz-kâr -112/34
- N e şerbetdür gamun kim içdüğümece eksiltür şabrum  
N e sihr eyler ruhun kim bahduğumca rağbetüm artar -195/6
- N e seyr kılmağa pergâr tek tenümde tüvân  
N e nokta tek bir arada oturmağa yir var -30/12
- N e lütfdür yine kim buldı sebzeden gülzâr  
N e feyzdür yine kim saldı bāğa bād-i bahâr -66/1
- N e ferman kim kılursa Hâk rızāsına muṭābıkdur  
N e yan kim 'azm kılrsa bahtına tevfiķ reh-berdür -52/2-∇
- N e mizācumda irtikāb-i gurūr  
N e fi'ālümde ihtimāl-i riyā -75/3
- N e devr-i gerdiş-i gerdun menüm murādum ile  
N e gāyet-i emelüm hüsn-i i'tikādum ile -448/4-3
- N ā l e dendür ney kimi āvāze-i 'ışķum bülend  
N ā l e terkin kılmaşam ney tek kesilsem bend bend 187/1
- N i ş e öldün başumuzdan sāye-i ikbālını  
N i ş e itdün ehl-i idrāke bu zulmi āşkâr -115/17
- N i c e kıldun 'āfiyet mülkini vīran zulm ile  
N i c e saldun zevķ mir'ātına miñnetden gubār -115/14

N i c e kılsun arzū-yi ihtilâtin ehl-i kurb  
 N i c e çeksün ehl-i rif'at makdemine intizâr

N'o l a çeşm-i ter ile çihsa habş-i hâkden nerkis  
 N'o l a ger çihsa Ya'küb-i belâ keş Beytū'l-ahzan'dan -85/11

O l felek-rif'at ki râyındandır istihkâm-i mülk  
 O l melek-sîret kim andandır revâc-i rûzgâr -92/20

O l şalubdur munda âsar-i kerem âvâzesin  
 O l kılubdur munda cem'iyet esâsin üstüvâr -115/16

P e r i ş a n halk-i 'âlem âhû efgân itdügümdendir  
 P e r i ş a n olduğum halkı perişân itdügümdendir -227/1

S e r -firâz ü nîk-ahd ü nîk-rây ü nîk-hû  
 S e r -ver-i pâkîze-etvâr ü pesendide-hisâl -54/5

S e b z e -hîz oldu hevâdan ölüler toprağı  
 S e b z e her levh-i mezâra bu hatı kıldı rakem -82/7

S e n den ey bûlbûl füzündür mende mihnet fasl-i gül  
 S e n sen ü miñ tâze gül hâlâ men ü miñ tâze dâğ -269/3

S i n e me peykânı gönder gönül def'ine kim  
 S i n e de sūzan gönül olunca peykân olsa yeğ -277/3

T â şeb ü rûz ihtilâfiyle mukarrerdur medâr  
 T â meh ü hur-şîd devrânında mûakündür devâm -58/35

Ṭ i l i s m -i genc için miñ ism-i a'zam yād dutduñ dut  
Ṭ i l i s m i sındurup genci bulup ismi unutduñ dut -168/1

Y ā tama'kes hayāt zevkinden  
Y ā leb-i lâl-i dil-sitandan geç -174/2

Y ā m a n l u ğ yahşılığ keyfiyyetin ma'lûm iden 'âkil  
Y ā m a n l u ğ idene yahşılığ itmezse yaman eyler -108/8

II- Tek bir kelimenin iki beyit başında tekrarı :

Ġ a z e l münkiri ehl-i 'irfan degül  
Ġ a z e l bildürür şâ'irüñ kudretin  
Ġ a z e l arturur nâzımüñ şöhetin -7

G e h î muhtâca virmiş Kanber'i tuğyan idüb lütfi  
G e h î arslandan almış muhtarib hâlinde Selmân'ı  
G e h î virmiş Resûle 'arşda arslan ilem mührin  
G e h î 'arz itmiş elde hâtem-i hükm-i Süleymânı -88/25-26

III- Tek bir kelimenin, üç beyit başında tekrarı :

Y i n e kıldı sabâ gülzâre da'vet bülbül-i zârı  
Y i n e kumrî makâm itdi fezâ-yi sahn-i gül-zârı

Y i n e düğdi hevādan sebze-zāre katre-i şebnem  
 Y i n e gül-zāre şaldı zıll-i rahmet ebr-i āzārı  
 Y i n e dīvāne-i 'ışk eyledi dārū'ş-şifā meylli  
 Y i n e gülzāre çihdi küşe-i miñnet giriftāri

-68/1-2-3

IV- Tek bir kelimenin beş beyit başında tekrarı :

M u n d a olmuş huccet-i hükme-i hilâfet munţavî  
 M u n d a dur hâk-i hilâfet-hiz-i hatm-i Çar-yâr  
 M u n d a bağlanmış gazâ şem-şirini Sultân-i Rûm  
 M u n d a şalmış sāye-i ikbâl Şâh-i Zü'l-fekâr  
 M u n d a kılmış sırr-i Hak zâhir şehîd-i Kerbelâ  
 M u n d a dur tahkîk-i sıdk ü kizb için dārū'l-şiyâr  
 M u n d a olmuş münteşir feyzi İmâm-i A'zam'un  
 M u n d a bulmuş behre-i 'ilm-i şerî'at intişâr  
 M u n d a dur Mâ'rûf'a ser-menzil Cüneyd'e cilve-gâh  
 M u n d a dur Behlûl'e zencîr-i cünun Mansûr'a dâr

-45/46

V- Tek bir kelimenin yedi beyit başında tekrarı :

H a n s ı gül-şen gül-büni serv-i hırâmanuñca var  
 H a n s ı gül-bün üzre gonce lâ'l-i handānuñca var  
 H a n s ı gül-zâr içre bir gül açılır hüsnün kimi  
 H a n s ı gülbergi leb-i lâl-i dūr-efşānuñca var  
 H a n s ı bağun var bir nahli kādun tek bār-ver  
 H a n s ı nahlun hâşılı sîb-i zenahdānuñca var

H a n s i     hūnī sen kimi cellâda olmuşdur esir  
 H a n s i     cellâduñ kılıcı nevk-i müjgānuñca var  
 H a n s i     bezm olmuş münevver bir kadūñ tek şem'den  
 H a n s i     şem'ūñ şu'lesi ruḥşār-i tābānuñca var  
 H a n s i     yirde tapılır nisbet saña bir genc-i hüsn  
 H a n s i     gencūñ ejderi zūlf-i perişānuñca var  
 H a n s i     gül-şen bülbulūñ dirler Fuzūlī sen kimi  
 H a n s i     bülbul nālesi feryād ü efgānuñca var  
-197/1-2-3-4-5-6-7

B - I, İki kelimenin tek bir beyit başında tekrarı :

'A c e p y o h     sebze veşger hākden baş çekse emvātı  
 'A c e p y o h     olsa miñ genc-i nihan zāhir bu vīrandan  
-86/24

C ā n u m d a   o l a n     z a h i r e - i   n u t k   u   h a y ā t  
 C i s m ü m d e   o l a n     c e v h e r - i   h ü s n - i   h a r e k ā t  
-501/6-1

D e v r i   a n u ñ     ā l   ü   a ş h ā b i n d a n   a l m a z   r ū z g ā r  
 D e v r   a n u ñ     d u r   d e v r   i l e n   h e r   n i c e   k i m   d e v r ā n   o l u r  
-34/29

H e r   n e     k i m   ' ā l e m   a ñ a   m u ḥ t ā c   o l   a n d a n   g a n ī  
 H e r   n e     a n u ñ l a   t e f ā h u r   h a l k a   a n d a n   a ñ a   ' ā r  
-48/42

H e r   y a ñ a     k a l d u r d ı   r ā y e t   b i r   e m ī r - i   n ā m - d ā r  
 H e r   y a ñ a     s a f   b a ğ l a d ı   b i r   s e z v e r - i   C e m ş i d - c ā h  
-59/5



Her ne tadrîc ile miñ yılda vire baħr ile kân  
Her ne yüz yılda mürür ile kılur hâsıl yem -84/36

Kanı ol rütbe-ki cūdiyle anuñ baħs ide baħr  
Kanı ol havsala kim kân-i keremden ura dem -84/35

Menden ol gâfil aña men rüz ü şeb ehl-i du'â  
Menden ol fâriğ aña men muttasıl ümmîd vār -50/65

Merhabâ ey revnak-efzâ-yi serîr-i 'izz ü câh  
Merhabâ ey zib-baħş-i mesned-i câh ü celâl -54/7

N'ola ger hayret kılub süsen zebânı olsa lâl  
N'ola ger hasret çeküb ağlarsa bülbül zâr zâr -92/11

Ne bir refîk kim ola ol demde dest-gîr  
Ne bir şefîk kim ola ol gânda gam-güsâr -112/27

Ol zemandan kim saña virdüm 'inân-i ihtiyâr  
Ol zemandan k'eyledüm muhkem senünle irtibât -484/5

Sen ol ğıl erc-mend-i mülk düşmen kayd-i gam çekstün  
Sen ol ğıl ser-bülend-i dehr hâsîd hâr ü zâr olsun -53/5

C - I- Üç kelimenin tek bir beyit başında tekrarı :

Göz evi tek oldı eşkümden çoğ evler ğark-i âb  
Öz evi tek kıldı çoğ ev merdüm-i çeşüm harâb -460/4-1-2

H ü k m d ü r h ü k m k i d ü n y ä y a v i r ü r z i b - i n i z ä m  
H ü k m d ü r h ü k m k i d i n r e s m i n i e y l e r i h y ä -74/5

H ü k m e g e r o l m a s a d ü n y ä y a s a l u r z u l ü m f e s ä d  
H ü k m e g e r o l m a s a b u l m a z n e s a k - i m ü l k b e k ä  
-74/6

N e m ü ş k i l d e r d o l u r s a b u l i n u r ' ä l e m d e d e r m ā n ı  
N e m ü ş k i l d e r d i m i ŷ ' i ŷ k u ŷ k i d e r m ā n e y l e m e k o l m a z  
-236/2

Ü m i d v a r k i d u t d u k ç a m ü l k r ā h - i n i z ā m  
Ü m i d v a r k i t a p d u k ç a ' a h d - i ' ö m r m ü r ü r  
-23/33

Ü m i d v a r k i ü m m i d ü m o l m a y a h ı r m ā n  
Ü m i d v a r k i i k b ā l ü m o l m a y a i d b ā r  
-31/30

V a r ü m i d ü m t ā m e d ā r - i ' a d l d ü r ' ä l e m - p e n ā h  
V a r ü m i d ü m t ā l i v ā - y i f e t h d ü r k i ŷ v e r - s i t ā n -98/24

II- Üç kelimenin iki beyit başında tekrarı :

H ā k i m o l d u r k i m u v ā f ı k o l a h ü k m i n e k ā d e r  
H ā k i m o l d u r k i m u t ā b ı k o l a e m r i n e k ā z ā  
H ā k i m o l d u r k i a n u ŷ o l m a y a z ā t u n d a t ā m a '  
H ā k i m o l d u r k i a n u ŷ o l m a y a f i ' l i n d e r i y ā  
-74/78

Ç - Dört kelimenin tek bir beyit başında tekrarı :

Gerek ki sen olasan cümle-i cihāna penāh  
Gerek ki sen olasan ehl-i fakra istizhār -31/35

Kimi ki dōst didüm çıhdı düşmen-i cānum  
Kimi ki yār didüm oldı 'ākıbet agyār -30/16

Ne mülk ü māl maña virse çerh memnūnem  
Ne mülk ü māl den āvāre kılsa mahzūnem -447/2y1

D - Beş kelimenin tek bir beyit başında tekrarı :

Bu fakr ilen ki menüm rāhatumdurur müşkil  
Bu hāl ilen ki menüm dirliḡumdurur duşvār -30/17

Hākim oldur ki anuñ olmaya zātunda tama'  
Hākim oldur ki anuñ olmaya fi'linde riyā -74/8

Her giz özümü görmemişem beyle bī-şu'ūr  
Her giz özümü görmemişem beyle hāk-sār -112/33

Yā Rāb olmaz mı ola āhir bu derd-i iştiyāk  
Yā Rāb olmaz mı ola zā'il bu renc-i intizār -50/66

## BAŞ VE SONDA AYNI KELİMELERİN

## TEKRARI

I- Bir mısrada, baş ve sonda aynı kelimenin tekrarı :

Ā f e r ī n ey şehri-yār-i mülk-perver ā f e r ī n  
-491/33-8

C ā m dut dir sāki-i gül-çihre zāhid terk-i c ā m  
-187/6

D u t ki kan itdüm 'adālet eyle kanı kana d u t  
-167/2

E l - e m ā n hicran belâ ü miñnetinden e l - e m ā n  
-433/6

H ü n e r ü ñ 'aybdur ammā diduğunñ 'ayb h ü n e r d ü r  
-230/4

H ā k oldılar anlar menem imdi ol h ā k  
-514/55-2

S ü l e y m a n mülkinün isbāt ile vāris S ü l e y m ā n'ı  
-52/3

Y a m a n d u r b u k i t a h k i k i t m e d i n d i r l e r y a m a n d u r l  
-360/2 bu

Z e b ā n o l d u k ç a b i r d e m g e t m e s ü n z i k r ü n z e b ā n u m d a r  
-53/9 n

Z e m ā n e i ç r e m ü c e r r e b d ü r i n t i k ā m - i z e m ā n  
-449/5-3

Z i n h ā r i t m e b u z u l m i z i n h ā r i t m e  
-518/69-2

II- Birinci mısra başı ile, ikinci mısra sonunda aynı  
kelimenin tekrarı :

D e m - i c a n b a h ç i n i g ü y ā y i l e v i r m i ş ' İ s ā  
K i b u l u r c ā n ü t e n e ş c ā r d e m i n d e n h e r d e m  
-82/6

D e m b u d e m d ü r b u d e m i h o ş g ö r e g ö r e y ' ā r i f  
A n n a ' İ s i d e m i n i u r m a g e ç e n d e m d e n d e m  
-82/8

H a y ā l ü m d e b u d u r k i m b u l m u ş a m ' ā l e m d e b i r h i l k ā t  
N e ' ā l e m h a n s i h i l k ā t s a n d u ğ u m b ā t i l h a y ā l ü m d ü r  
-225/2

K ı y ā m e t d e h i s ā b ı o l m a y a n l a r d a n d u r o l g ā f i l  
K i f a r k e y l e r f i r ā k u n ş ā m ı n ı s u b h - i k ı y ā m e t d e n  
-343/4

P e r i ş ā n l ı k d a n e y e h l - i c i h a n e i z c e m ' i d ü n h ā t ı r  
K i m e n c e m ' e y l e d ü m h e r h a n d a v a r d u r b i r p e r i ş ā n l ı ğ  
-270/3

Ş u b h ı ş ā m ü ş ā m ı ş u b h o l m u ş m e n e m ' ā l e m d e k i m  
Ş ā m ş e m ' - i b e z m o l u p a y r ı l d ı m e n d e n y ā r ş u b h -178/4

S e m e n d ü ñ k a t l ü m e s e ğ r i t d ü ñ a m m ā k o r h u m a n d a n d u r  
K i s e b k a t i d e n ā - g e h t e v s e n - i ö m r ü m s e m e n d ü ñ d e n  
-342/2

V e f ā r e s m i n u n u t m u ş s a n d i y u i n c i n m e z e m z i r ā  
B u k i m m e n d e n c e f ā k e m e y l e m e z s e n h e m v e f ā d a n d u r  
-212/6

III- Birinci mısraın sonunda, ikinci mısraın başında  
aynı kelimenin tekrarı :

Z e r r e i m i h r - i r u h u n d a n t a p s a p e r t e v ā s - m ā n  
Ā s - m ā n ü z r e t e m ā m e n c ü m m e h - i t ā b ā n o l u r  
-33/16

B u ' a l ā m e t l e r d e n ā ğ ā h o l m a y a n d u r b i - h a b e r  
B i - h a b e r d ü r o l k i ' a y ş e y l e r b u m e v s i m i h t i y ā r  
-92/10

Ş a ç u ñ e n d i ş e s i t a h r i k - i z e n c i r - i c ü n ü n u m d u r  
C ü n ü n u m d e f ' i n e z i k r - i l e b - i l ā ' l u ñ f ü s ü n u m d u r  
-211/1

E y e s i r - i d ā m - i g ā m b i r g ü ş e - i m e y - h ā n e d u t  
D u t m a z ü h h ā d u ñ m u h ā l i f p e n d i n i p e y m ā n e d u t  
-167/1

'Işk resmî ger budur müşkil yeter dermâne d e r d  
D e r d ehli bî-zeban bî-derdler mest-i gurūr -218/3

Menden āhir çun kılur bî-zārliĝ esbāb-i d e h r  
D e h r esbābindan ol yeĝ kim kılam bî-zārliĝ -271/4

Gerçi pinhān eyledũ mihrũ Fuzũlî g ö ñ l i n e  
G ö ñ l ü m ü ñ şehri gamũndan olsa vīran n'eyleyem  
-312/6

Vehm idũb tā şalmaya sen māha mihrin hiç k i m  
K i m e yetsem cevr ü zulmũnden āna dād eylerem -309/3

Cemā'at izdihāmi mescide şalmış k ü d ü r e t l e r  
K ü d ü r e t üzre lũtf it bir kũdũret sen hem arturma  
-365/5

Sākiyā cām dut ol 'āşika kim k a y ğ u l u d u r  
K a y ğ u çekmek ne içün cām ile 'ālem doludur -217/1

Seyl-i hun hālũn hayāliyle bozub göz m e r d ü m i n  
M e r d ü m itmiş çeşm-i hun-bāre hayāl-i hālũn -420/4

Ey vücũd-i kāmilũn esrār-i hikmet m a ş d a r ı  
M a ş d a r ı zātuñ olan eşyā şifātuñ mazharı -392/1

Sensüz boyadum yir yüzün ö z k a n u m d a n  
Ö z k a n u m ı eylerem özümle da'vı

Fakr mülkin dutger istersen kemāl-i sal t a n a t  
 S a l t a n a t d a n geç kim ol vādide çohdur ihtiyāç  
 -173/2

Şerh-i ahvālüm saña meste nasihat kimi t e l h  
 T e l h güftāruñ maña mahmüre sāgar tek lezīz  
 -189/3

Getür sākī kadeh kim 'ays hoşdur gün z e m ā n ı n d a  
 Z e m a n fevt itme dehrün gussa-i sūd ü ziyānında  
 -441/1



Birinci beyit sonu ile ikinci beyit başında  
aynı kelimenin tekrarı :

Göñül ger meyl-i gül-zâr itse faşl-i gül a n u ñ 'ç ü n d ü r  
 Ki ta'lîm dla medhûñ lehçe-i murg-i hoş-elhandan

Ve ger göz merdûmi bu-stan temâşâsına meyl itse  
 A n u ñ 'ç ü n d ü r ki tarh-i bezmin dla seyr-i bu-standan  
 -86/21-22

Mazharı her hikmetûñ sensen ki kilik-i kudretûñ  
 Safha-i eflâke nakş itmiş hutût-i a h t e r i

A h t e r i mes'ûd olan oldur ki tab'i pāk ilen  
 Kābil-i feyz ola lûtfuñdan şafā-yi cevheri

-392/2-3

Tā medār-i gerdiş-i gerdun bulup imkân-i devr  
 Defter-i devrân ide hıfz-i hisâb-i heft ü ç ā r

Heft ahter ide emr-i Pād-şāh'a inkıyād  
 Ç ā r 'unşur ola tab'-i Pād-şāh'a sâz-kār

-50/69-70

Ahteri mes'ûd olan oldur ki tab'i pāk ilen  
 Kābil-i feyz ola lûtfuñdan şafā-yi c e v h e r i

C e v h e r i ma'yûb olan nâkiş menem kim muttasıl  
 Sâdedür hattûñ hayâlinden zamîrüm defteri

-392/3-4

Cevheri ma'yüb olan nâkiş menem kim muttasıl  
 Sâdedür hattun hayâlınden zamîrüm d e f t e r i  
 D e f t e r i a'mâlümün hatt-i haşâdandur siyâh  
 Kân töker çeşmüm hayâl itdükçe hevl-i mahşeri  
 -392/4-5

Mahşeri eşküm virür seyl-âbâ ger Rûz-i Cezâ  
 Olmasa makbül-i der-ğahun sirişküm g e v h e r i  
 G e v h e r i d ü r 'ışk bahrinün Fużülî âb-i çeşm  
 Lîk bir gevher ki lûtf-i Hak añadur müşteri  
 -392/6-7

Ey vücüd-i kâmilün esrâr-i hikmet masdarı  
 Masdarı zâtuñ olan eşyâ sıfâtuñ m a z h a r ı  
 M a z h a r ı her hikmetün sensen ki kilik-i kudretün  
 Şafha-i eflâke nakş itmiş hutût-i ahteri  
 -392/1-2

Defter-i a'mâlümün hatt-i haşâdandur siyâh  
 Kan töker çeşmüm hayâl itdükçe hevl-i m a h ş e r i  
 M a h ş e r i eşküm virür seyl-âba ger Rûz-i Cezâ  
 Olmasa makbül-i der-ğahun sirişküm gevheri  
 -392/5-6

Hun-âbe töküñ dîde-i giyânımdan  
 Sensüz boyadım yir yüzün ö z k a n u m d a n  
 Ö z k a n u m ı eylerem özümle da'vî  
 Gitmezse elüm n'ola giribânımdan  
 -517/64-1-2

## BİR BEYİTTE AYNI KELİMENİN ÜÇTEN FAZLA

## TEKRARI

Bı :

Cevri b i-had itdün ü b i-dâdı kılduñ b i-şümâr  
-115/13

Men kimem bir b i-kes ü b i-çâre vü b i-hân-u-mân  
-431/1

B i-dil ü b i-çâre vü b i-hân-u-mânî piş imes  
-250/7

Döst b i-pervâ felek b i-rahm devran b i-sükün  
-356/1

Bir :

'Ömr b i r an b i r zeman b i r lâhza b i r dem olmasun  
-358/2

Can :

C ā n ı kim c ā n ā n ı için sevse c ā n ā n ı n sever  
C ā n ı için kim ki c ā n ā n ı n sever c ā n ı n sever  
-207/1

Ārzū-yi vaşl-i c ā n a n c ā n a âfetdür gönül  
Yâ ta'allûk c a n d a n üz yâ vaşl-i c ā n a n d a n tama'  
-267/2

Dem :

D e m bu d e m d ü r bu d e m i hoş göregör ey 'ârif  
Ânma 'İsî d e m i n i urma geçen d e m d e n d e m  
-82/8

## Gah - Geh :

G ā h yüz lūṭf kılar g ā h tegāful gūyā  
G ā h bilmez bu giriftārlıgum g ā h bilür

-231/3

G ā h durmak g e h eğilmek g e h ayağa düşmeğün  
Zāhir eyler g e h rükū'ū g e h sücūd ü g e h kıyām  
-106/10

G ā h ma'mūr kılar bāde meni g ā h harāb  
Görünüz g ā h yapuṣ g ā h yıhan mi'mārı

-393/2

G e h nāz ü g e h kirişme vü g e h 'işvedür işün  
-141/2

## Gam :

Ey Fuzūlī sehldür her ğ a m ki ğ a m-hārı ola  
Ğ a m budur kim mende miñ ğ a m var bir ğ a m-hār yoh  
-185/7

Ey hoş ol mest ki bilmez ğ a m-i 'ālem ne imiş  
Ne çeker 'ālem için ğ a m ne bilür ğ a m ne imiş  
-255/1

Sākiyā mey şun ki dām-i ğ a m d u r u r hüş-yārliğ  
Mestlikdür kim kılar ğ a m ehline ğ a m-hārliğ  
-271/1

Var yüz miñ ğ a m bu hem bir ğ a m ki yoh ğ a m-hārumuz  
-244/7

## Ger :

G e r şimāl ü g e r cenüb ü g e r debūr ü g e r şabā  
-28/16

Gül :

Arızuñ g ü l g ü l idüpdür mey-1 g ü l-gun tâbı  
Veh ki bir g ü l d e n açılmış nice g ü l-zâr saña

-144/4

Feryad :

F e r y ā d ı n a h i ç k i m s e n ü n y e t m e z s e n  
F e r y ā d k i f e r y ā d s a n a k â r i t m e z

-508/32-2

Hem :

H e m ö z i f ā n i o l u r h e m l e ŷ k e r i h e m k i ŷ v e r i

-496/42-3

Her :

K i h e r k i m h e r d i l i l e h e r n e v a ŷ f ı n k ı l s a e f z u n d u r  
-52/6

Kam :

O l a b a h t u ñ k ā m - y ā b ü k ā m - r ā n ü k ā m - k ā r

-115/28

Lâ'l :

L e b l e r ü n t e k l â l ü l â f z u n t e k d ü r - i ŷ e h - v ā r y o h  
L â ' l ü g e v h e r ç o h l e b ü n t e k l â ' l - i g e v h e r - b ā r y o h

-185/1

Ne :

V e h n e k ā m e t n e k ı y ā m e t b u n e ŷ ā h - i g ü l - i t e r d ü r  
N e b e l ā d u r n a z ā r e h l i n e n e h o ŷ m e d d - i n a z ā r d u r

-230/1

N e n i z ā ' e y l e y e l ü m o l n e s e n ü n d ü r n e m e n ü m

-328/2

Nik :

Şehr-yār-i nî k-rây ü nî k-baht ü nî k-nâm

-107/20

Ol :

Şağın meñ anı olur olmaz olmayan maktūr  
-20/1Olmazam her hunda kim olsam giriftār olmadın  
-137/5

Saf :

Ruh-i sâf ü mey-i sâfında sâfadan gayrı  
-396/3

Tek :

Leblerün tek lâ'l ü lâfzun tek dūr-i şeh-vār yoh  
Lâ'l ü gevher çoh lebün tek lâ'l-i gevher-bār yoh  
-185/1

Vü :

Sirişk taht-i revandur maña v ü âh 'âlem  
Cefâ v ü cevr mülâzım belâ v ü derd hqsem

-447/1-3

Terk-i fikr-i <sup>dünyâ</sup> v ü sedâ-yi 'ukbî eyle kim  
Dünyâ v ü 'ukbî hâyâlî v ü gümânî piş imes

-250/2

Seyyid-i Ebṭahî v ü ümmî v ü Mekkî v ü zekî  
Hâşimî v ü Medenî v ü Kureşî v ü 'Arabî

-403/2

## ÇİFT KELİME

- Bu ne dindür A l l a h A l l a h büte secde vâcib olmuş  
-259/1
- B a h a b a h a inecekdür gözümüze kara su  
-363/7
- Gül-istân-i ser-i küyüñ sıfâtın b a b b a b ey gül  
-192/3
- Nâle terkin kılmazam ney tek kesilsem b e n d b e n d  
-87/1
- Gelen nâveklerün b i r b i r yahub koymaz bulam zevkin  
-221/4
- Yetürdün niyyet-i pāk ile b i r b i r cedd ü abāya  
-88/21
- Ulû'l-ebseāra b i r b i r keşf-i esrār-i nihān eyler  
-108/1
- Beyān-i macera-yi mā-selef hāl ehline b i r b i r
- El dutup düşmüşlerai b i r b i r ayaga durgurub  
-106/4
- Nüh devrinden virür b i r b i r su'âl itsen haber  
-105/11
- Rindler bezmin gezüp b i r b i r yetür menden niyās  
-238/5
- Cezā içün Hak'a b i r b i r 'ibâdet-i ebrār  
-68/28

- Bulmazam ruḥṣat ki der-gāha kılam b i r b i r nisār -50/64
- Efāzıl b u k'a b u k'a hāk-i pakın menzıl itmişler -72/7
- B u k'a b u k'a kıldı tay ma'müre-i mahrūsayı -60/4
- B u k'a b u k'a evliyāu'llaha olmuşdur mezār -45/3
- Hūblar sentūñ kapuña gelürler b ö l ü k b ö l ü k -421/2
- C ü r'a c ü r'a mey içüb zīb-i cemāl arturduñ -290/6
- Bir zeman geçmez ki dil tīgüñdan olmuş ç ā k ç ā k -161/4
- Cism-i zārum tīg-i bī-dāduñdan oldu ç ā k ç ā k -281/5
- Ç ā k ç ā k itmiş sentūñ'çün sīne-i efgār gül -38/22
- Zevk-i tīgüñdan 'aceb yoh olsa gönüm ç ā k ç ā k -23/3
- Güvāh-i hāl maña eşk-i d ā n e d ā n e yeter -
- Göz yaşıyle d ā n e d ā n e cem'-i esbāb itme kim -410/9
- Bulur hayāt-ı mücedded zeman zeman d e m d e m -66/28



- Ney kimi cismüm oldu ohundan d e l ü k d e l ü k -233/6
- D ö n e d ö n e gerçi bîdâd itdi çerh-i dun maña -137/6
- D ö n e d ö n e imtihan itdün budur 'âdet saña -
- Ne hayf itdüm anâ<sup>kim</sup> d ö ñ e d ö ñ e hayf olur menden -110/30
- D ö n e d ö n e lâl-i mey-günüñ öper ey gonce-leb -415/6
- 'Aks-i ruhuñ uğurladığüçün d ö n e d ö n e -304/4
- Bir hayâ kıl bu sözi söyleme e b s e m e b s e m -83/15
- 'Arızuñ g ü l g ü l idüpdür mey-i gül-gun tâbı -144/4
- Saçıldı gül-şene g ü l g ü l cerâhatinden kan -94/11
- Boyandı kanı ile safha-i çemen g ü l g ü l -17/35
- Vasluñdan ayru n'ola kanum tökülse g ü l m g ü l -316/4
- Derledüp ruhsârünü g ü l g ü l kılанда tâb-i mül -302/2
- G ü l g ü l tamub makâmumuzı gülşen eyledün -287/5
- Çemende saldı zevâyâ-yi g ü n e g ü n e binâ -16/23

- Ey çeken gayr ile pinhan bezm idüp mey g ā h g ā h -202/3
- G ā h g ā h Öz hātır-i nā-şādumı şād eylerem -309/6
- H e r z e h e r z e taleb-i rif'at-i cāh itme dahi -408/6
- Yeter kara giceler h e r z e h e r z e feryād it -165/2
- Geh gülüp k a h k a h ter eylersen dimāğın meclisün -106/7
- K a t r e k a t r e saçılır dīdelerümden kanlar -191/1
- K a t r e k a t r e dime kandur ki çihar çeşmümden -191/2
- K a t r e k a t r e kila encüm reşahātın peydā -147/2
- K a t r e k a t r e göz töken şanman sirişküm kanıdır -210/3
- Delil-i rāh k a t r e k a t r e eşk-i lâle-günumdur -211/2
- Dem-ā-dem k a t r e k a t r e kan yaşumdur kim çihar gözden -205/3
- Kamu gözden geçürdüm k a t r e k a t r e eşk-i galtānı -390/6
- Zeman zeman tökülen k a t r e k a t r e kanumdan -335/5

Göz yolından k a t r e k a t r e kan olup çışaydı kâş  
-253/6

Lebünden k a t r e k a t r e kan içer gönlüm kerâhetsüz  
-237/6

L â h z a l â h z a çekdüğün bî-hüde efganı unut  
-169/8

L â h z a l â h z a gönlüm odından şererlerdür çihan  
-210/3

L â h z a l â h z a lebün anub idicek efganlar  
-191/1

L â h z a l â h z a hüblar gördüm ki dil kasındadır  
-387/2

L â h z a l â h z a anı şerm-ende-i güftâr eyle  
-373/3

L â h z a l â h z a gül-şen-i medhünde gūyâ olmasa  
-359/7

L â h z a l â h z a sūretin görseydüm olşirin-lebün  
-319/2

L â h z a l â h z a ham kadüm peykânun ister ya kılur  
-248/5

Âhum ki l â h z a l â h z a reh-i âs-man dutar  
-196/5

Nesin öldürmüşem kim l â h z a l â h z a kasd-i cān eyler  
-110/30

L â h t l â h t olmuş iken gamze direfşini çeküp  
-368/6

'Işk ser-gerdāniyem göksümde m i ñ m i ñ dağlar  
-332/4

- Rište-i izhāra m i ñ̇ m i ñ̇ gevher-i esrār söz -243/5
- Yetmiş andan m i ñ̇ m i ñ̇ âteş-hāne-i küffāre su -24/19
- Sarf ider her lāhza m i ñ̇ m i ñ̇ lū'lg'i şehvār subh -
- Ne yirde kim yügürür n ā f e n ā f e müşg töker -101/6
- N i c e n i c e bu dehr ider hāneler harāb -149/3
- N e f e s n e f e s olup efzun kapunda hayl ü haşem -66/35
- P ā r e p ā r e dil-i mecrūh-i perişānumdan -131/5
- P ā r e p ā r e eyledüm men hem dil-i sūzānumı 387/2
- P ā r e p ā r e ciğerüm itlerine neḡr olsun -369/6
- P ā r e p ā r e gön̄lümün sūz-i derūna tābı yoh -253/6
- Lebün hayāli ile p ā r e p ā r e oldı ciğer -206/5
- Boyanub kana olmuş p ā r e p ā r e güller a'zāsı -375/6
- Birahmış itlerine p ā r e p ā r e gön̄lümü ol meh -348/2
- Dönmez ol der-gāhdan ger olsa p ā r e p ā r e su -24/24

- Nürünü peymāne peymāne alur andan 'iyār  
-50/62
- Gözüm kim bağrumun kanın töker per k ā l e per k ā l e  
-227/3
- Bir piste gördüm anda töker r i z e r i z e kand -443/2
- Nazar kıl s a f h a s a f h a levhine gör kim ne defterdür  
-72/7
- S a f s a f durur kıyāma kılup gamzeñi imām -304/2
- Ohun kim s a f s a f etrafındadır müjgāna beñzet düm  
-322/1
- Dutdu s a f s a f bağladı bir ser-ver-i Cemşid-cāh  
-59/6
- Hidmet-i bezmüne me'mūr melâ'ik s a f s a f -117/25
- Muntazır hancer-i müjgānuna canlar s a f s a f -273/1
- İlâhî ney kimi s ū r ā h s ū r ā h ola endamun -486/22-2
- Vücutüm ney kimi s ū r ā h s ū r ā h olsa āh itmen  
-339/8
- Hur-şid hirmenine urar ş u' l e ş u' l e od -196/5
- T ā k t ā k - i zer-nigārin çerh vīrān eylemiş -254/1

- T ā z e t ā z e dāğ-i derdūndür dil-i sūzānuma -189/6
- T ā z e t ā z e dağlardur kim kılur izhār subh -178/2
- T ā z e t ā z e aça lūtf-i İzid-i Cebbār gül -40/62
- V a r a v a r a anı Kulzūm mını Ceyhūn itdūn -290/2
- Kim ola v a r a v a r a cem'iyetūm ziyāde -370/4
- Her derd ki v a r v a r dermānı velī -507/29-2
- Binā-yi devletūn tā devr-i gerdun v a r v a r olsun -53/7/21
- Y ā r y ā r olmaz gönül 'uşşāk ile bir itmese -436/4
- Misāl-i meghed-i Şems ü mezār-i Cümctūme y i r y i r -88/17
- Kadem basduñ diyār-i eşref-i Bağdād'a sen y i r y i r -87/7
- Y o h y o h devā-yi derd-i nihānuñdurur sentūn -443/3
- Y o h y o h etvārūn mūnezzehdür riyādan şübhesüz -106/12
- N'ola ger hasret çeküp ağılarsa bülbul z ā r z ā r -92/11

- Z e m a n z e m a n z u l e m ā t a k ı l u r g ū z ā r k a l e m -101/7
- Z e m a n z e m a n t ö k ū l e n k a t r e k a t r e k a n u m d a n -335/5
- Z e m a n z e m a n e s e r - i p e r t e v - i c e m ā l ū n d e n -318/5
- Z e m a n z e m a n y ū z ū n e b a ğ l u k a p u l a r a ç ı l a -66/35
- B u l u r h a y ā t - i m ū c e d d e t z e m a n z e m a n d e m d e m -66/28
- Z e r r e z e r r e h ā k - i d e r - g ā h ı n a i s t e r s ā l a n ū r -24/24
- Z e r r e z e r r e ā f - t ā b - i b ı - z e v ā l ū n s a d k a s ı -398/3
- Z e r r e z e r r e k ı l u r a n ı b ı r a ğ u r s a h r ā y e -381/1
- Z e r r e z e r r e ŷ e r e r - i ā t e ŷ - i h i c r a n d u r b u -361/1
- Z e r r e z e r r e a y a s a n g ū n n ū r ı e y l e r i n t i k ā l -295/2
- Z e r r e z e r r e g ö z ū m ū n n ū r ı n ı e f z ū n i t d ū n -290/6
- Z e r r e z e r r e m ā h - i n e v h u r ŷ ı d d e n n ū r i k t i b ā s -248/5
- İ l e t ū r h ā k - i d e r ū n ı z e r r e z e r r e g ū l ŷ e n e -28/19

## BİR BEYİTTE AYNI EKLERİN TEKRARI

de - da :

Seher bülbul dilin de gül katın da sebze yanın da  
-441/5

dı - di :

Açıl dı lâlê gül di gönce gel di 'işret eyyâmı  
-438/3

den - dan :

Sürme den gözler kara <sup>eller</sup> kânâ dan lâlê-reng  
-454/5-1

dir :

Ka d i r ü Mukte d i r ü Ka d i r ü Mukad d i r ü Hayy  
-28/49

düm - dum :

Hayâtumdur di d ü m bağruma baş d u m kana benzet d ü m  
-322/2

dür - den - de - i :

Münkaṭi'd ü r dehr den 'aşrın da tedbîr- i umûr  
Mürtefi'd ü r çerh den devrin de teklîf- i medâr  
-49/52

a - e :

Arz eyley e 'arız aç a sünbül çek e kad  
-505/21-1

e :

Tîğun̄ ister rezm id e başlar kes e kanlar tök e  
-56/30



r e -

İ ş v e v ü ş i v e v ü k i r i ş m e i l e

-76/22

- a -

G e r c e f ā k ı l g e r v e f ā c ā n u m f i d ā s e n k ā t i l e

-464/2

i - i, :

Ş e r i ' a t z i v e r i d i n r e v n a k ı İ s l ā m ā y i n i

M ü r ü v v e t m e n b a ' ı i n s ā f d e r y ā s ı k e r e m k ā n ı

-52/5

a - e :

B ü k e k a d d ü m i t ö k e y a ş u m ı y i h a g ö n l ü m i y a h a c ā n u m ı

-386/6

m i - m i :

B ü k e k a d d ü m i t ö k e y a ş u m ı y i h a g ö n l ü m i y a h a c ā n u m ı

-386/6

l e r - l ü m :

Ğ a y r ı y i r l e r g e z e l ü m ö z g e s a f ā l ā r g ö r e l ü m

-489/30-1

- l ü n - :

Z e r n i s ā r i d e g e l ü ñ c ü m l e y ı ğ ı l u ñ d e r i l ü ñ

-283/2

u m - ü m :

E n i s ü m m ü n i s ü m y ā r u m n i g ā r u m n ā z e n i n ü m d ü r

-226/9

G ö z ü m c ā n u m e f e n d i m s e v d ü ğ ü m d e v l e t l u s u l t ā n u m

-472/1-4

T ā l i ' ü m ā ğ ü f t e i k b ā l ü m n i g u n b a h t u m y a m a n

-431/1

- ub - :

Hāk-i Cem üzre çih u p lâle dut u p cāmını dir

-83/9

- tım - :

Hey'e t ü m mür ü himme t ü m 'ankā

-76/10

dun - dūn :

Cevri bī-ḥad it d u ñ u bī-dādı kıl d u ñ bī-ḡümār

-115/13

## " N'OLA GER v GER " TEKRARI

( MISRA BAŞI )

N'ola ger hür-şid veş devr itse ol sâhib-nazar  
Ger irak dur ger yakın ihsânına ümmîd-vâr

-115/24

Ger küyüne gönlüm güzer eyler güstâh  
V'er kaddüne çeşmüm nazer eyler güstâh

-504/17-1

Eger günâh ise ihlâsum eyleyem tevbe  
Veger hatâ ise şidkum kılâyum istiğfâr

-32/41

Eger tarîka-i hidmetde kılmişam takşir  
Veger kapunda tapu behre itmîşem inkâr

-32/43

Eger 'azm-i rah itsem gevki-i vasluñ hâdi-i rahum  
Veger âvâm hem dutsam hayâlün hemnişintümdür

-226/2

Meger açdı girih sünbül ser-i zülf-i perişandan  
Eger kavs-i kuzehden tîr-i bārân itmedi gerdün

-85/2-3

Ger sen olsaydun emir-i şevket-i İskenderi  
Vâdi-i hikmetde bulmazdı Aristō iştihâr  
V'er sen itseydün kabûl-i minnet-i Nüşîrevân  
Eylemezdi hiç kim Büzürçemihre i'tibâr

-118/16-15

Nedür Yâ Rab çemende 'andelibün rişte-i dâmi  
M e g e r açdı garih sünbül ser-i zülf-i perîşandan  
E g e r kavs-i kuzehden tîr-i bārân itmedi gerdün  
Nedür āyâ sebep kim döldi gül-bün cism-i peykandan  
V e g e r bir dâğ-i pinhân ile bağrın yohmadı devrân  
Nedür maksûdı her dem lâlentün çäk-i giribandan

-85/23-4

## " EY - V'EY " TEKRARI

( MISRA BAŞI )

- E y gül ne 'aceb silsile-i mügg-i terûñ var  
V'e y serv ne hoş cân alıcı işvelerûñ var -200/1
- E y gubâr-i der-gehtüñden kâdr-i gerdun 'âriyet  
V'e y fûrûg-i mihr-i rûyuñdan şefâ-yi şubh vâm -57/18
- E y gâ'ib olan dîde-i hun-bârumdan  
V'e y râhat olan sîne-i efgârumdan -516/63-1
- E y nâvek-i bî-dâduña her sine hedef  
V'e y cevher-i peykânûña her dîde şadef -513/51-1
- E y feyz-i vücûd şâhid-i cûd saña  
V'e y şâhid-i cûd her ne mevcûd saña -499/1-1
- E y kemâl-i re'fetûñ ser-mâye-i emn ü emân  
V'e y cemâl-i şevketûñ pîrâye-i dünyâ vü dîn -490/33-2
- E y şükûh-i rif'atûñ pîrâye-i gül-zâr-i dehr  
V'e y nizâm-i re'fetûñ ârâyış-i mülk-i cihân -98/20
- E y beka-yi 'izz ü câhuñ mucib-i temkîn-i mülk  
V'e y senâ-yi lûtf ü kahruñ menşe-i nef' ü zarar -105/16

E y büt-i seng-i dil ü sim-ten ü müşgin-hâl  
 V'e y meh-i serv-kad ü sebz-hat ü lâle-'izâr

E y safâ-yi meşrebün mülk-i ezel tek bî-kerân  
 V'e y muhîr-i himmetün bahr-i ebed tek bî-kenâr

## " SEN - SENİ " TEKRARI

Saña - senden :

Yazuğ ol kim vire gönlin saña senden gâfil  
-299/5

Maña çoh cevri zulum itdün saña senden şikâyet bār  
-190/4

Gül ne nisbetdür saña senden aña yüz fark var  
-38/23

Sen - seni :

Sen seni bir çuğd bil dünyanı bir virâne dut  
-167/6

Senden - seni :

Yohdür özge maksadı senden seni eyler taleb  
-156/7

Meni - menden :

Hali itmişdür meni menden mahabbet dōstlar  
-414/5

Men - meni :

'İşka saldum men meni pend almayup bir dōstdan  
-136/2

Men - maña :

Hİç düşmen eylemez anı ki itdüm men maña  
-136/2

Sen sana men maña azār ile olmaz bazar  
-116/12

Her kim ayağ sındı m a ñ a m e n ayağına

-111/16

Maña - maña :

Men' eyle virme her ne gerekmez m a ñ a m a ñ a

-127/6

Senden - sentün :

Bulmuşam feyz-i nazar s e n d e n s e n ü ñ kurbānuñam

-305/1



## " DİDÜM ..... DİDİ "

D i d ü m 'uṣṣāka cevri itme d i d i ol hūblar ṣāhı  
-237/5

D i d ü m lebine lâ'l-i Bedaḥşan'dur bu  
Guldü d i d i ey fakîr bühtandur bu  
-517/66-1

Nedür d i d ü m ruh-i ṣāfuında 'akṣ-i merdüm-i çeşmüm  
D i d i gelmiş gemiyle Rûm'a deryâ kat' idüp Hindü  
-362/5

Şordum meğer bu dürc-i dehendür d i d ü m d i d i  
Yoh yoh devâ-yi derd-i nihānuñdurur sentün  
-443/3

Ol pîç ü tâbı çoh ne resendür d i d ü m d i d i  
Devr-i ruhumde rişte-i cānāñdurur sentün  
-443/3

Gül bergine batan ne tikendür d i d ü m d i d i  
Müjgān-ı çeşm-i eşk-feşānuñdurur sentün  
-444/3-3

Nesrîne reng-i lâle nedendir d i d ü m d i d i  
Ġanzem hadengi tökdüğü kanuñdurur sentün  
-444/4-3

Veh bu ne turfa serv-i çemendür d i d ü m d i d i  
Manzûr-i dîde-i nigerānuñdurur sentün  
-445/5-3

'Akreb meh-i münîre vaṭandur d i d ü m d i d i  
Vehm eyle kim haṭarlu kırānuñdurur sentün  
-445/6-3

Sordum ahvālūmi 'ıŝkında müneccimlerden  
Bahdılar tālī' evine d i d i l e r kan görünür

-232/5

## MISRA ORTASINDA İKİ KELİMENİN TEKRARI

Her ne anuñla tefāhur halka a n d a n a ñ a 'ār  
-48/42

Dāğlar berg āh-i āteş-b ā r u m u z d u r b ā r u m u z  
-244/4

Görenler her b i r i n b i r çeşm-i gevher-bāre yazmışlar  
-192/4

C ā n a c ā n ā n e y e i t d ü m d i l i d i l - d ā r a f i d ā  
-

Gönülde vaşl zevki c a n d a c ā n a n l a r t e m e n n ā s ı  
-51/1

Ne c ā n a n c ā n - i m u t l a k b e l k i c a n d a n e f d ā l ü e ş r e f  
-88/23

Ten-i mecrūha candan c ā n a c ā n a n d a n h a b e r v i r d ü ũ  
-289/1

C ü m l e d e n c ü m l e y e o l s a d r - i ş e r i ' a t m u h t ā r  
-117/21

G ü l e g ü l a ç ı l a n e r k i s l e t ā f e t b ü - s i t ā n ı n d a  
-69/15

Gerek öldür gerek ko h ü k m h ü k m ü ũ r ā y r ā y u ũ d u r  
-474/7-3

Dimek olmaz bu h ü k m e h ü k m - i h a t ā  
-78/37

H ü k m d ü r h ü k m k i d ü n y ā y a v i r ü r z i b - i n i z ā m  
-74/5

- H ü k m d ü r h ü k m k i d i n r e s m i n i e y l e r i h y ā -74/5
- 'Amelüm ehl-i h a y r a h a y r d u ' a -78/38
- Yūsuf-i güm-geşte k i m d ü r k i m s a ñ a m ā n e n d o l a -398/6
- Zulfūñ k i m i k i m m ü d d e t i l e k ā f i r i d e r -507/27-2
- Mis k i m i k i m s i m k ā d r i n b i l d ü r ü r s i m - ā b ā ñ a -133/8
- Anuñ k i m i k i m o h y u p e f s u n i l a n d u t a r -196/3
- Bilürsen k ā n a k ā n d u r g ā m s a ñ a k o y m a z a n u ñ k ā n ı n -348/4
- Dut k i k ā n i t d ü m ' a d ā e t e y l e k ā n ı k ā n a d u t -167/1
- H i ç Ő e k y o h k i m b u n u Ő r e t n u Ő r e t - i İ s l ā m d u r -59/8
- Göz revzenin sirişk-i r e v ā n u m r e v a n d u t a r -196/6
- Saña nisbet bu r ü t b e r ü t b e - i m e z m ü m d u r a m m a -96/21
- Çun S ü l e y m a n ' d a n S ü l e y m ā n ' e k a l u p d u r y ā d - g ā r -50/60

Hîç s ü n b ü l s ü n b ü l-i zülfün kimi müşgin degül  
-303/1

Cihan bî-t e k e l l ü f t e k e l l ü f d e 'âlem  
-89/1

Tabîb-i hikmet-i Hak m ü l k d e n m ü l k e bu bîmarı  
-69/7

Ne bir refîk kim o l a o l demde dest-gîr  
Ne bir şefîk kim o l a o l ğamda ğam-güsâr  
-112/27

Yoĝın eyler taşavvur v a r v a r ı n y o ğ ğ ü m â n eyler  
-108/6

Hemîşe y a ğ ũ ũ ı y a y a ğ ũ ũ ı v i r ü r y a m a n a y a m a n  
-449/5-3

Z e m â n ı n d a z e m â n e z u l m i y o ğ i n s â f ı v a r i t m i ũ  
-69/20

- Anuñ'çün e l d e n e l e gezdürür ekābir kim -102/18
- Gezdürürler anı e l d e n e l e her dem canlar -191/5
- Senūñ vasfuñla g ü n g ü n d e n bulupdur revnakın nazmum -53/8
- Eyle bir derman ki derdin ide g ü n g ü n d e n ziyād -186/8
- Dāg-i dil-sūzı firākuñ kıldı g ü n g ü n d e n füzün -218/4
- Meni g ü n g ü n d e n ol zār ü za'if ü nā-tüvān eyler -108/10
- Riyāz-i kadrūñe g ü n g ü n d e n efzün ola cem'iyet -86/28
- Baht kem-şefkat belâ-yi 'ışk g ü n g ü n d e n füzün -356/3
- Olup gün günden efzun kıldı g ü n g ü n d e n beter 'aşık -276/2
- K ā f'd a n K ā f'a yoh maña hemtā -76/9
- Ş e h r d e n ş e h r e gezer āvāreler tek mäh ü sāl -296/2

Dokunsa y ü z y ü z e olmaz mı ara yirde hacil

-300/1

Hevâdur gezdüren y i r d e n y i r e ebr-i giran-bârı

-68/4

Meni y i r d e n y i r e nakl eylemezdi dehr mi'mârı

-69/5

'Akl dun-himmet sadâ-yi ta'ne y i r y i r d e n bülend

-356/3

## ADVERB

- B e r-a-b e r ola yügürmekde eşheb ü edhem -64/7
- Oyunda şāh b e r-ā-b e r degül piyāde ile -372/3
- Dün ü gün oldı b e r-ā-b e r ne āceb olsa bahār -116/6
- Dil dutdı gonce ile b e r-ā-b e r dehānuñı -196/4
- Eyleyen kim gice vü gündüz b e r-ā-b e r dūr maña  
-138/2
- Kible ile ol ham-i ebrū b e r-ā-b e r dūr maña -138/2
- Kılsa vaslun şamımı şubha b e r-ā-b e r yoh 'aceb  
-156/1
- Resmdür fasl-i bahār olmak b e r-ā-b e r rüz ü şeb  
-156/1
- Veyā ol mäh kim hür-şid-i rahşāna b e r-ā-b e r dūr  
-73/21
- Ne 'aceb ger olsa gandan dñnüm ü gñnüm b e r-ā-b e r  
-259/4
- D e m-b e-d e m gönñüm odiyla eriyen peykānlar -191/2
- D e m -b e- d e m şem'-i cemālünden münevver olmasa  
-135/4



- D e m- b e -d e m tahrik-i tığinden bulur başlar safā  
-153/2
- D e m- b e -d e m ger dürr-i eşküm düşse gözden vechi var  
-157/4
- D e m- b e -d e m zehr-i gamuñ kand-i mükerrer tek leziz  
-189/1
- D e m- b e -d e m gönlüm odiyle eriyen peykānlar  
-191/2
- D e m- b e -d e m yüz şevk ile bu beyti inşā eyleye  
-425/45
- D e m- b e -d e m hāme-i müjgān ile bağrum kanı  
-391/4
- D e m- b e -d e m cānumı ey derd ü belâ incitmen  
-361/4
- D e m- b e -d e m safha-i kâfūra hatuñ 'anber-bār  
-116/2
- Ol virür can d e m- b e -d e m 'uşşāka vü men cān āña  
-134/1
- Dutma ey kan d e m- b e -d e m tuğyān idüp ten çākini  
-134/4
- Ra'd-i nālān d e m- b e -d e m kılmazdı ebr-i eşlebār  
-92/6
- Hoşem kim d e m- b e -d e m giryan gözüm hāk-i pādandur  
-212/1
- Gözümden d e m- b e -d e m bağrum ezüp yağum kimi gitme  
-473/4-1

Hamd-i bî-had d e m- b e -d e m ol mübdi'-i esyāye kim  
-480/9-1

Ne hoşdur āşyandan d e m- b e -d e m şeh-bāz pervāzı  
-51/II-1

Āşnāluğ d e m- b e -d e m efzūn olup kaynardı kan  
-62/4

Kan yeter kim d e m- b e -d e m gözden inüp örter tenüm  
-248/2

Zikr-i lâ'lündür kim eyler d e m- b e -d e m tekrār subh  
-179/3

Geçdi tenden ohların tenhā kalup dil d e m- b e -d e m  
-186/5

Halk küfr ehline iman 'arz ider men d e m- b e -d e m  
-263/4

Görmesem ruhsār ü kadd ü çeşm ü lâ'lün d e m- b e -d e m  
-358/2

Hece bīmārı tenüm bād-i şabādan d e m- b e -d e m  
-364/5

Aldanma mey neşātına vü dime d e m- b e -d e m  
-112/38

De m -ā- d e m 'aksalur mirāt-i 'ālem kahr u lūtfūndan  
-128/4

D e m- ā -d e m eyle hayāl eylerem ki Kārūnā'em  
-447/2

D e m- ā -d e m ārzū-yi lâ'l-i cānān ittūğūmdendür  
-227/3

D e m- ā -d e m cevrlerdür çekdüğüm bī-rahm bütlerden  
-154/2

D e m- ā -d e m merdüm-i çeşmüm i çer kan zülf ü hālinden  
-212/2

D e m- ā -d e m katre katre kan yağumdur kim çihar gözden  
-205/3

D e m- ā -d e m matrah-i lütf ide 'uşşak-i dil efgarı  
-

D e m- ā -d e m kilk-i müjgān ile tıfl-i merdüm-i çeşmüm  
-380/6

D e m- ā -d e m hüblar cevriyle artar lezzeti 'ışkuñ  
-360/2

Ki d e m- ā -d e m aña imdād kılan hūn-i ciğerdür  
-230/6

Ki d e m- ā -d e m tarab-engiz ü neşāt-efzādür  
-113/1

Ey d e m- ā -d e m reşk tīgiyle menüm kanum tüküp  
-345/3

Göztüm yaşı d e m- ā -d e m çihremi bī-hüde nem kılmaz  
-235/5

Ey geyüb gül-gun d e m- ā -d e m 'azm-i cevlān eyleyen  
-345/1

Sürürü muttasıl zevki d e m- ā -d e m ni'meti bī-hadd  
-71/3

Binā-yi ihtimāmından d e m- ā -d e m olmasa muhkem  
-51/3-2

Yeter cānına medhünden d e m- ā -d e m zevkler gūyā  
-86/26

Nişān-i keşret-i eşyā d e m- ā -d e m ehl-i taklīde  
-108/2

Hak Te'ālā'dan saña feth-i d e m- ā -d e m lūtf-i hās  
-58/23

Āh bildüm sebep-i āh-i d e m- ā -d e m ne imiş  
-255/4

Eyleyüp mihnet zemānında d e m- ā -d e m iztirāb  
-250/5

Cānā ne revādur ki çeküp tīg-i d e m- ā -d e m  
-315/5

Anı mürūr ile 'ālemde d e r- b e -d e r kılmaz  
-449/5-2

Miñ cām yürütme l e b- b e -l e b cām yürüt  
-500

Kim ol kandīl memlûdur l e b- ā -l e b nūr-i 'irfandan  
-86/20

M ū- b e -m ū hāl-i dilüm diller uzadup şāne 'arz  
-263/2

P e y- ā -p e y feth ü nusret ni'met-i gayr-i mükerrerdür  
-73/31

Mey p e y- ā -p e y sunma sākī kılma lâ-ya'kil meni  
-415/1

'Ulûvv-i iktidârından p e y- â -p e y bulmasa revnak  
-51/3-3

Senden ehl-i 'âleme lûtf-i p e y- â -p e y feyz-i 'âm  
-58/23

S e r- â -s e r cem'-i hâtır kılduñ ol cem'-i perişanı  
-89/30

S e r- â -s e r kıldı eczâ-yi zemîn emvâtını ihyâ  
-86/13

S e r- â -s e r her biri 'adline bir pakîze mazherdür  
-52/3

Felekde berk-i âhumdan s e r- â -s e r yandı kevkebler  
-211/3

Penbe-i dâğum nihân itmiş s e r- â -s e r cismümi  
-417/6

Hüsn ara mecmû' hubların s e r- â -s e r ser-veri  
-455/4

S e r- b e -s e r vâdi-i mihnetdür ü gam mülk-i vücüd  
-396/4

Turfa reyâhin s e r- b e -s e r kesb itdi 'itr-i müşg-ter  
-36/16

Bergini şâh-i gül yile virmişdi s e r- t e -s e r  
-110/4

İstese gerdun gezüp rüy-i cihâni s e r- t e -s e r  
-49/54

Ş e h- e n -ş e h ī ki Süleymān-i mülk-i ma'ni olup  
-21/11

Ol Ş e h- e n -ş e h rizāsiyle gezer her handa var  
-28/16

Ol Ş e h- e n -ş e h kim eger bir mūra kılsa iltifāt  
-33/13

Çeküpdür min Ş e h- e n -ş e h tiğ ü min sāhib-kıran haçer  
-27/24

Ana benzer Ş e h- e n -ş e h görmemiş tā devr-i gerdundur  
-52/6

Lütfi Ş a h- e n -ş a h - i İslāmın saña olsun helâl  
-56/33

## DEYİMLER

Diliyle öz başına muttasıl belâ getürür -102/12

Bir öz başına öğ almış kararı yoh delüdüdür -102/10

Baş a ş a l m ı ş m i h r i n i r ü z - i e z e l d e n ç e r h - i p ̄ i r  
-39/44

Baş ç e k e n s e r - k e ş l e r ü n d e f ' i n e v ā c i b d ü r k ı y ā m  
-56/5

Baş ç i h a r m a k i s t e m e z d i z e r v e h m i n d e n a n u ũ  
-65/5

Baş u n ğ a i ç ü n g e r i m t i h ā n i s e y e t e r  
-507/28-2

Kūyūnda senün ne da ş a k i m u r d u m b a ş  
-509/36-1

Baş ı n ı d a ş d a n d a ş a u r u p g e z e r ā v ā r e s u  
-24/23

B a ş ç e k ü p hırmenlenür ârâyiş-i bu-stân olur  
-32/3

Munca kim küh-sıfat başuma daşlar urulur  
-217/4

B a ş a d e m d ü ş d ü k ç e takşır eylemez eyler meded  
-207/3

K a r a b a ş ı n g ö t ü r ü p d â ' i m i l d e n i l e g e z e r  
-102/9

D a ş l a r a b a ş ı n u r u p ç â k - i g i r i b â n e y l e r  
-101/39

B a ğ r ı b ü t ü n l e r m a ñ a t a ' n e i d e r l e r m ü d â m  
-184/2

D a ş a b e ñ z e r b a ğ r ı t e ' s i r e y l e m e z e f ğ â n a ñ a  
-134/7

Gözümde dem-be-dem bağrum ezüp yaşam kimi gitme  
-473/4-1

B a ğ r ı n k e b â b i d ü p v i r t ü r e m ç e r h e i n k i l â b  
-478/3-1



Cismümi yandırma rahm it yaşuma ey ba ğ r ı d a ş -253/1

Ṭas elin öpdi hased kıldı k a r a b a ğ r u m ı ş u -306/7

Arzusunda k a r a b a ğ r u m ı k a n i t m e z i d ü m -320/2

D a ş b a ğ ı r l u o l m a s a y d ı B i s ü t u n F e r h â d i ç ü n -354/3

Bî-dâduña şabr idüp b a ş a r b a ğ r ı n a d a ş -509/36-2

Sebkat itmişdi c i ğ e r k a n ı g ö z ü m y a ş ı n a b i r v a k t -275/6

Kılursan bir c i ğ e r k a n h e r y a ñ a b a h d u k ç a e y z â l i m -276/5

Hecrûñ c i ğ e r i n i h e r k i m ü ñ k a n e y l e r -507/27-1

K a n d u r c i ğ e r ü m g o n c e - i h a n d â n u ñ i ç ü n -516/62-1

Maña hemîşe c i ğ e r k a n ı b a ğ - b a n - i k a z a

-20/82

C i ğ e r k a n ı k i m i g i t m i ŝ i g ö z d e n t a z e g ü l ŝ e k l i

-442/3

Boyandukça c i ğ e r k a n ı y l e k a d r ü k ı y m e t ü m a r t a r

-195/2

Munca kim her dem c i ğ e r k a n ı n d a n i m d a d e y l e r e m

-309/4

İstedüm merhem o ğ ı n d a n c i ğ e r ü m y a r e s i n e

-376/1

C i ğ e r d a ğ ı n a m e r h e m o l d ı p e y k a n u ũ b i - h a m d i ' l l a h

-228/5

Uyadur h a l k ı e f g a n u m k a r a b a h t u m u y u n m a z m ı

-388/4

Ser-i z ü l f ü n d e o l a n b a h t ı k a r a d a n ğ a y r ı

-395/2

Elüñden d a d l e r e y a h t e r - i b a h t - i s i y a h u m k i m

-486/24-1

K a t i g ö ñ l ü ñ neden bu zulm ile bî-dâde râğıbdur  
-473/5-1

D a ş o l u r arslan eger kahr ile kılsa bir nazar  
-33/15

Bu endâm ile vecdiyyâtdan d e m u r m a k istersen  
-486/22-2

D e m u r a m evsâf-i evlâd-i 'Alî'den kim müdam  
-34/33

K a n i d ü p b a ğ r u m işüm âh itme her dem ey felek  
-305/8

Cefâ vü cevri ile k a n o l d a b a ğ r u m Yâ Rab ol bed-hü  
-235/4

K a n l u y a ş ı n anca kim saçmış Fuzûlî her taraf  
-422/7

Şaḡlar k a n l u y a ş u m mevcine elbette değer  
-350/4

Kaçan rüsvâ olurdum k a n y u d u p sabr idebilseydüm  
-227/5

Nāzenin dil-ber kimi ahbāba k a n l a r y u t d u r a n  
-106/5

K a n y u t d u r u p v i r ü r d i l - i e ū z ā n u m a ' a z ā b  
-478/3-2

K a n i ç e r o l d u m a y a ğ ı n ç e k d i b e z m ü m d e n ş a r ā b  
-152/1

K a n u m ı i ç m e k d i l e r o l l ā ' l - i m e y - g ū n b u g i c e  
-295/6

N'ola geçürse k a r a g ū n d e r ū z g ā r k a l e m  
-102/11

N e b e l ā d u r b i z e Y ā R a b n e k a r a g ū n d ū r b u  
-363/6

H a y r e t i l e n b a r m a ğ ı n d i ŝ l e r k i m i t s e i s t i m ā '   
-24/20

Y i l e v i r d ū ñ h i l ā f - i ŝ e r ' i l e n ā m ū s ı n i s l ā m ū ñ   
-486/22-1

G ö z d e g e z e r ç i z g i n ü p k a t r e - i e ŝ k ū m m ū d ā m   
-184/5

Kanlu güller ayagından çekilen h̄ār henüz  
-246/2

Acı sözler datlu cānumdan uşandurđı meni  
-468/4-2

Bayır olmuş mülke ta'yīn itdi mi'mār-i h̄ired  
-46/23

İhtiyāt it yanmasun nā-geh kuru yanında yaş  
-253/1

Nūr-i çeşmüm ihtirāz eyle yaman gözden yaman  
-340/6

Düşdi vasf-i dūr-i dendānı ağızdan ağıza  
-419/4

Kurbānuñ olam egerçi sitemdür besdür  
-507/28-2

## ÖZTÜRKÇE MISRALAR

Sözün ne ise yürüt buyruğun ne ise buyur

-22/24

Sözün yürütmeğe başdan ayağ idüp yügürür

-103/36

El dutup düğmüleri bir bir ayağa durgurup

-106/4

Acı sözler datlu cânımdan usandurdı meni

-468/4-2

## ALİTERASYON

## - A -

Başta :

Alīm ü 'Ālim ü Allām ü A'lem ü A'lâ

-18/49

Allah Allah <sup>kām</sup> alan kimdür çeken kimdür ta'ab

-157/5

Ortada :

Kām-bahş ü kām-rān ü kām-bīn ü kām-kār

-93/26

Sen ol pākīze-tal'at āf-tāb-i 'ālem-ārāsān

-80/27

Menem ki kāfile-sālār-i kār-bān-i gāmem

-447/1-1

## - B -

Başta :

Arada bilmeye bārān ü berf ü bād nedür

-30/19

Bisāt-i besātin ü best-i reyāhīn

-89/4

'Ömr bir an bir zeman bir lāhza bir dem olmasun

-358/2

Cevri bī-had itdūn ü bī-dādı kildūn bī-şūmār

-115/13

Men kimem bir bī-kes ü bī-çāre vü bī-hān-u-mān -431/1

Bī-dil ü bī-çāre vü bī-hān-u-mānī piş imes -250/7

Dōst bī-pervā felek bī-raḥm devran bī-sükūn -356/1

Ortada :

Ki makbūl oldı Beytul'llaḥa İbrāhīm kurbānı -88/20

- C -

Başta :

Cānı kim cānānı içün sevse cānānın sever  
Cānı içün kim ki cānānın sever cānın sever -207/1

- D -

Başta :

Dem bu demdür bu demi hoş göregör ey 'ārif  
Anma 'İsī demini urma geçen demden dem -82/8

Ortada :

Kādīr ü Muktedir ü Kādīr ü Mukaddir ü Hayy -28/49

Münkaṭi'dür dehrden 'aşrında tedbīr-i umūr  
Mürtefi'dür çerhden devrinde teklīf-i medār -49/52

Seher bülbul dilinde gül katında sebze yanında -441/5



Açıldı lâle güldü gonce geldi 'işret eyyâmı -438/3

Hayâtumdur didüm bağruma basdum kana benzetdüm -322/2

'Adū Ye'cūc'ınun def'ine bir sedd-i Sikender'dür -73/22

Tereddü'süz olur hāsıl ne kim Hak'dan mukadderdür -73/33

- E -

Ortada :

Gezdürürler anı elden ele her dem canlar -191/5

Sonda :

Tiğün ister rezm ide başlar kese kanlar töke -56/30

Arz eyleye 'arız aça sünbül çeke kad -505/21-1

Büke kaddümi töke yaşımı yiha gönlümi yaha cânımı -386/6

- F -

Başta :

Fukahā fırkasına şüret-i fi'li fetvā -117/21

- Ortada :
- Ger cefā kıl ger vefā cānum fidā sen kātīle -464/2
- Taleb-i ma'rifet efkārı idüpdür efgār -117/16
- G -
- Başta :
- Gāh yüz lūtf kılur gāh tegāful gūyā  
Gāh bilmez bu giriftārılıgum gāh bilür -231/3
- Gāh durmak geh eğilmek geh ayağa düşmeğün  
Zāhir eyler geh rükū' ü geh sücūd ü geh kıyām -106/10
- 'Arızun gūl gūl idüpdür mey-i gūl-gun tabı  
Veh ki bir gülden açılmış nice gūl-zār saña -144/4
- Gāh ma'mūr kılur bāde meni gāh harāb  
Görünüz gāh yapup gāh yihan mi'mārı -393/2
- Ger şimāl ü ger cenūb ü ger debūr ü ger sabā -28/16
- Geh nāz ü geh kirişme vü geh 'işvedür işün -141/2
- Gönlümi gör dīdeden geh kan töker geh kan içer -57/7

Ey yüzi gül gönleği gül-gün u donı kırmızı  
-453/3-1

Gönlümi gör dîdeden geh kan töker geh kan içer  
-57/7

Cilve-gâh itmiş gubâr-i der-gehün müjgânımı  
-56/2

- H -

Başta :

Ki her kim her dil ile her ne vasfın kılsa efzundur  
-52/6

Hem özi fânî olur hem leşkeri hem kişveri  
-496/42-3

Harekâtı hîred-i hîreyi hayrân eyler  
-99/12

Hem hilâfet hükmini hem saltanat fermânını  
-45/5

Mundadur hâk-i hilâfet-hiz-i hatm-i Çar-yâr  
-45/7

Olmuş hücum-i hâdiseden hüş münhezim  
-111/19

Sonda :

Gâh yüz lûtf kılur gâh tegâful güyâ  
Gâh bilmez bu giriftârlıgum gâh bilür  
-231/3

Gāh durmak geh eğilmek geh ayağa düşmeğün  
Zāhir eyler geh rükū' ü geh sücūd ü geh kıyām  
-106/10

Gāh ma'mūr kılur bāde meni gāh harāb  
Görünüz gāh yapup gāh yıhan mi'mārı  
-393/2

Geh nāz ü geh kirişme vü geh 'işvedür işün  
-141/2

- İ -

Ortada :

Kadīr ü Muktedür ü Kadīr ü Mukaddir ü Hayy  
-18/49

Şehr-yār-i nīk-rāy ü nīk-baht ü nīk-nām  
-107/20

Sonda :

Şerī'at zīveri din revnakı İslām āyīni  
Mürüvvet menba'ı insāf deryāası kerem kani  
-52/3

Terk-i fikr-i dünyi vü sedā-yi 'ukbī eyle kim  
Dünyı vü 'ukbī hayālī vü gümānī piş imes  
-250/2

Ki sūr-i hitne-i nakd-i yegāne-i devrān  
-94/12

Ziyāret-i harem-i pāk-i Hayder-i Kerrār  
-68/29

- 'İkd-i nezm-i kişver-i islāma bim-i inhilāl -59
- Hoşem ki hāme-i takdīr-i İzīd-i müte'āl -449/8781
- Nūr-i çeşm-i temāmi-i sādāt -78/31
- İktizā-yi mesak-i mülk ü nizām-i millet -74/2
- Nakş-i riki hatt-i āfet nevg-i hārı tīg-i kīn -61/3
- İktidāsi i'tilâ-yi şer'e istidlâl-i şıdk -41/5
- Hat-i betālet-i İncil ü nesh-i harf-i Zebūr -22/19
- Çerāğ-i şam-i ebed āf-tab-i subh-i nüşūr -21/10
- Devām-i hüsn-i kabül ü sebāt-i resm-i vefā -20/92
- Harāb-i bāde-i zerkan esīr-i dām-i riyā -20/83
- 'Ukūd-i silsile-i kār-hāne-i dūnyā -18/53
- Safā-yi cism-i lâtīf ü kabül-i cevher-i pāk -18/52

'Ulud-i

Zihî mükevvin-i kâmil ki kudretindendür

-18/50

Sarîr-i âb-i revân ü safîr-i murg-i çemen

-15/4

Beyâz-i htisn-i hâlum hâl-i rüy-i rûzgâr itdün

-486/24-3

Geh sevâd-i gird-bâd-i kahri hâk-i tîreyi

-480/9-2

Cevher-i pâkîze-i zât-i şerîf-i kâmilî

-118/9

Zihî cevâhir-i ihsân-i 'âma ma'den-i hâg

-261/1

Ma'il-i serv ü heva-hâh-i gül ü nesrin değül

-303/5

Ârzü-mend-i ruh-i âl ü leb-i handânuñam

-305/7

Men harâb-i bâde-i şâf ü 'izâr-i sâdeem

-308/2

Şu'le-i âteş-i âh-i dil-i sūzandur bu

-36L/2

Mezayik-i reh-i kahri mehâlik-i a'dâ

-58

Fedâ-yi cevher-i cism-i lâtifî bahri vü kânî

-88/27

Fezā-yi gülşen-i lûtfı merâti'i ahbâb	-58
Ressâm-i rûsûm-i fazl u âşâr-i edeb	-500/3-1
Geh nüzûl-i kaṭre-i bârân-i ebr-i rahmeti	-480/9-3
Gonce-i gül-zâr-i hikmet hokka-i şehd-i ğinâ	-106/2
Ma'den-i yakût-i şahbâ gül-bün-i gül-berg-i cām	-106/2
Mu'âlic-i dil-i pürderd ü çeşm-i pür-nem idûm	-318/5
Hevâ-yi ravza-i kûyûñ bahâr-i gülşen-i cânun	-226/3

Endişim.

- K -

Başta :

Kām-bahş ü kām-rân ü kām-bîn ü kām-kâr	-93/26
Kām-yâb ü kām-rân ü kām-bahş ü kām-bîn	-492/16
Ola bahtuñ kām-yâb ü kām-rân ü kām-kâr	-115/28
Kām-gîr ü kām-şâb ü kām-kâr ü kām-rân	-98/25

- Kim oldu devlet-i kurbıyla kām-kār kalem -102/19
- Katre katre dime kandur ki çihar çeşmünden -191/2
- Kadīr ü Muktedir ü Kadir ü Mukaddir ü Hayy -28/49
- Sohda :  
Şehr-yār-i nīk-ray ü nīk-baht ü nīk-nām -107/20
- 'Uşşāka degül kayd-i 'alāyık lāyık -513/54-1

- L -

- Başta :  
Lāhza lāhza lebün añup idicek efganlar -191/4
- Leblerün tek lâ'l ü lāfzun tek dūr-i şeh-var yoh  
Lâ'l ü gevher çoh lebün tek lâ'l-i gevher-bār yoh -185/1
- Ortada :  
Alīm ü 'Alim ü Allām ü A'lem ü A'lâ -18/49
- Sağınmañ anı olur olmaz olmayan makdūr -20/2-1



- Olmazam her handa kim olsam girift̄ar olmadın -137/5
- Zer nis̄ar idegelũn cümle yığılũn derilũn -283/2 2
- Gayrı yirler gezelũm özge şafalar görelũm -489/30-1
- Bu nazm silsilesi eylemez kabũl-i halel -81/4
- Gũldi gül açıldı nerkiş lâle doldı jâleden -198/6
- Leşker-i İslâm ile âgâz-i ulfet eyleyüp -62/8-4
- Ey felek bi'llâh nedür mûcib ki bu mülk ehline -115/13
- Li'llâhi'l-hamd degũl mülk tehî hâkimden -116/14
- Can vâlih oldu Lâ'l-i leb ü güft-ü-güyına -445/6-1
- Sonda :
- 'Arızũn gül gül idüpür mey-i gül-gun tâbı  
Veh ki bir gülden açılmış nice gül-zâr saña -144/4

- M -

- Başta :
- Mazhar-i merhamet ü 'adl Mehemed Pâşâ -75/16

Melâz-i memleket memdüh-i millet mazhar-i rahmet  
-52/4

Ortada :

Nihâl-i kâmetün servüm 'izârün yâsemîndür  
-226/3

Bukâ'-i emn ü emandur mâna makâm ü mekân  
-95/21

Semiyy-i Ahmed-i Mürsel Mehemmed Beg o deryâ-dil  
-79/17

Münhezim 'askerden ammâ bir elemsüz hem değül  
-62/5

Marîz-i derd-i 'işkem terk-i 'âlemdür murâdum kim  
-195/4

Bînâ-yi ihtimâmından dem-â-dem olmasa muhkem  
-51/2-2

Bağlamış himmet bu fermânı ser-encâm itmeğe  
-57/14

Sonda :

Enîsüm münîsüm yârum nigârum nâzenîndür  
-226/9

Kurtulam gâmdan direm küyünde ammâ bilmezem  
-415/8

Kâm-yâb ü kâm-rân ü kâm-bahş ü kâm-bîn  
-492/16

- Kām-bahş ü kām-rān ü kām-bīn ü kām-kār -93/26
- Kām-gīr ü kām-yāb ü kām-kār ü kām-rān -98/25
- Gözüm cānum efendim sevdüğüm devletlu sultānum -472/1-4
- Tāli'üm aşūfte ikbālüm nigun bahtum yaman -431/1
- Ola bahtuñ kām-yāb ü kām-rān ü kām-kār -115/28
- Olmazam her handa kim olsam giriftār olmadın -137/5
- Alīm ü 'Alīm ü Allām ü A'lem ü A'lâ -18/49

- N -

Başta :

- Ser-firāz ü nīk-'ahd ü nīk-re'y ü nīk-hū -54/5
- Şehr-yār-i nīk-ray ü nīk-baht ü nīk-nām -107/20
- Ne nizā' eyleyelüm ol ne sentündür ne menüm -328/2
- Veh ne kāmēt ne kıyāmet bu ne şah-i gül-i terdür  
Ne belādur nazar ehline ne hoş medd-i nazardur -230/1

Ortada :

İnan ber'ınan feth ü nusret refiği

-90/19

Sonda :

Cân-i alemnin fidâ her lâhza min candur saña

-145/3

Senün tek nâzenîne nâzenin işler münâsibdür

-473/5-3

Zer nişâr idegelün cümle yığıluñ derilün

-283/2

- 0 -

Başta :

Olmazam her hunda kim olsam giriftâr olmadın

-137/5

Şağınmañ anı olur olmaz olmayan maqdūr

-20/2-1

- R -

Ortada :

Mürür-i 'ömri senâ-yi Resûl ile geçürem

-23/34

Kim mürür ilen birağur rahneler dîvâre şu

-23/3

Eyâ ser-dâr-i rûşen-rây mülk-ârây ferruh-ruh

-79/18

- Tarīk-i Kerbelâ rāh-i Necef bir reh-ber isterdi -87/2
- Sonda :
- Takdūr aslı virür hem güre hem engür bār -118/10
- Hergün eyler kesb senden bahr dürr-i şahvār -114/8
- Bedr olmaz nice kim gök üzre ser-gerdan gezer -104/4
- Her āfet ref'i her gam çāresi her derd dermānı -52/4
- Ziyāret-i harem-i pāk-i Hayder-i Kerrār -68/29
- Andadur muzmer kemāl-i kudret-i Perverdigār -92/12
- Seni ser-defter-i erbāb-i temkīn ü vekār eyler -79/19
- Şadefür katre-i bārānı dürr-i şah-vār eyler -80/28
- Çerh ser-gerden gezer bilmez nedür renc ü ta'ab -156/5
- Ger şimāl ü ger cenūb ü ger debūr ü ger sabā -28/16
- Kādīr ü Muktedir ü Kādīr ü Mukaddir ü Hayy -28/49

Münkaṭi'dür dehrden 'aşrında tedbir-i umūr  
Mürtefi'dür çerhden devrinde teklif-i medār

-49/52

- S -

Başta :

Suda 'aks-i serv şanmañ kim koparup bağ-bān  
Suya salmış servini serv-i hiramānum görüp

-160/6

Sadākatinde sebāt-i sa'adet ü ikbāl  
Siyāsetinde sevāb-i Muhācir ü Ensār

-67/18

Ruh-i şāf ü mey-i şāfında şāfadan ğayrı

-396/3

Dün sāye şaldı başuma bir serv-i ser-bülend

-443/1-1

Sebzeyi hem-sabak-i ders-i gül-istān eyler

-98/4

Senden ayrılma musallayı ayahlara şalup

-101/40

- Ş -

Ortada :

Āteş-i 'ışk ile 'uşşak-i ciğer-hār saña

-144/2

'işve vü şive vü kirişme ile

-76/22

## - T -

Başta :

Leblerün tek lâ'l ü lâfzun tek dūr-i şeh-vār yoh  
Lâ'l ü gevher çoh lebün tek lâ'l-i gevher-bār yoh

-185/1

Tāb görmüş tenüm ol turra-i şarrāra fidā

-131/2

Mürūr ile açılır tāb-i tār-i tül-i emel

-80/1

Ortada :

'Arşa-i şatreñ tek sahnında Şatlardı hutūt

-62/4

## - U -

Ortada :

Hurşid hirmenine urar şu'le şu'le od

-196/5

Kūze eylen toprağım sunuñ amunla yāre su

-24/13

Su yolın ol kūydan toprağ olup dutsam gerek

-24/12

## - Ü -

Başta :

'Alīm ü 'Ālim ü Allām ü A'lem ü A'lā

-18/49

- Kām-bahş ü kām-rān ü kām-bīn ü kām-kār -93/26
- Kām-gīr ü kām-yāb ü kām-kār ü kām-rān -98/25
- Kām-yāb ü kām-rān ü kām-bahş ü kām-bīn -492/16
- Nice kadd ü hāl ü haṭ ü ruhūñ gam ü renc ü derd ü belâ ile -386/6
- Haste vü rencür ü bīmār ü perīşan n'eyleyem -312/1
- Beyle zebūn ü zār ü şikeste-ten ü figār -112/35
- Yıgıldı nesteren ü süsen ü gül ü lâle  
Dizildi nerkis ü nesrīn ü sūnbül ü reyḥān -94/9
- Kadīr ü Muktedir ü Kādīr ü Mukaddīr ü Hayy -28/49
- Ki devrān üzredür peyveste şubḥ ü şām ü sāl ü meh -440/1
- Nice kim var nūcūm ü felek ü levḥ ü kalem -85/41
- Fuzūlī bu ḥarem içre şeb ü rüz ü geh ü bī-geh -89/32
- Hükā ü 'ilm ü siyādet ü takvā -76/30



- Tahāret ü vera' ü zühd ü takvī ile müdām  
-65/24
- Virđi mülk ü māl ü cism ü cānına halkuñ emān  
-63/10-6
- 'İzz ü cāh ü devlet ikbāl çār erkān olur  
-34/30
- Mutī' oldı āna ins ü cinn ü vahş ü tuyūr  
-21/11
- Olasan ikbāl ü 'izz ü rif'at ü iclāl ile  
-98/25
- Sāhib-i merhamet ü şefkat ü temkīn ü vekār  
-116/15
- Feyz-i tefsīr ü hadīs ü fıkhdan leyl ü nehār  
-119/17
- Ortada :
- Egerçi müflis ü pest ü muhakkar u dünem  
-447/2-2
- Gül-hanem eksük değül hākisterümde ahkerüm  
-332/3
- Enistüm mūnistüm yārum nigārum nāzeninümdür  
-226/9
- Sabādan gül yüzinde sūnbül-i pūr-piç ü tāb oynar  
-194/2

Hîç sünbül sünbül-i zülfün kimi müşgin degül

-303/1

Reng-i gül ü büy-i sünbül ü cilve-i serv

-505/21-2

Sonda :

Seyyid-i Ebṭāhî vü ümmî vü Mekkî vü zekî  
Hâşimî vü Medenî vü Kureşî vü 'Arabî

-403/2

- V -

Başta :

Seyyid-i Ebṭāhî vü ümmî vü Mekkî vü zekî  
Hâşimî vü Medenî vü Kureşî vü 'Arabî

-403/2

Sirişk taht-i revandur maña vü ah 'alem  
Cefâ vü cevr mülâzım belâ vü derd haşem

-447/1-3

İşve vü şive vü kirişme ile

-76/22

- Y -

Başta :

Yamanluğ yahşılığ keyfiyyetin ma'lûm iden 'akîl  
Yamanluğ idene yahşılığ itmezse yaman eyler

-108/8

Gerçi ey dil yâr içün yüz virdi yüz mihnet saña

-146/1

Ortada :

- Kaşlaruñ yayına meyl eyleyeli cān ü gönül -191/3
- Eyle emniyyetdür eyyāmuñda kim mün'imleruñ -104/18
- Yengi aydur hey'eti ammā yeñi aylar kimi -104/4
- Sāye-i rāyet-i ikbāli yeten yirlerde -120/26

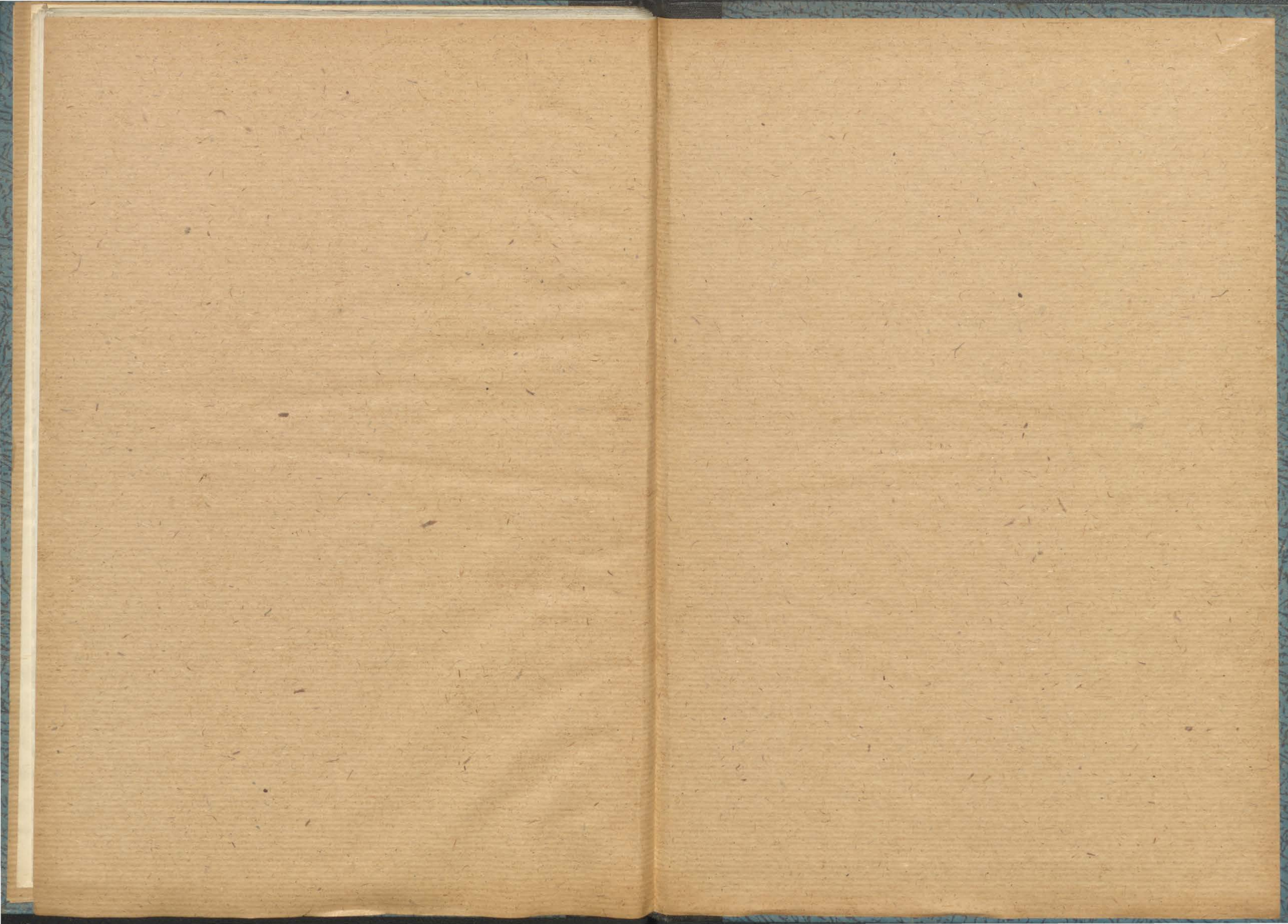
Sonda :

- Takiyy ü 'Askeriyy ü Mehdi'ye Ensār gönderdün -88/15

- Z -

Başta :

- Zehri ol kavmuñ zenebden saçılub zenbūr san -
- Ser-ver-i sahib-zafer zevraklere zinet virüp -60/6
- Zāhiri dil-pezir ü feyz-resān  
Bātıñı zevk-baḡ u rüh-fezā -76/19



EZ

~~24156~~

3464